

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Základní umělecká škola Nové Město pod Smrkem

Žižkova 309, 463 65 Nové Město pod Smrkem

Identifikátor: 600 080 226

Zřizovatel: Město Nové Město pod Smrkem,

Palackého 280, 463 65 Nové Město pod Smrkem

Okresní úřad Liberec, nám. Dr. E. Beneše 26, 460 73 Liberec

Termín konání orientační inspekce: 15.- 16. ledna 2001

Čj.	083 21/01-4017
Signatura	oh4ku123

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola (ZUŠ) Nové Město pod Smrkem vznikla v roce 1990 z původní pobočky ZUŠ Frýdlant. Podle posledního Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaného Školským úřadem Liberec pod čj. 056/00 je zálohovou organizací bez právní subjektivity, s kapacitou 186 žáků. Výuka je určena převážně žákům základních škol spádové oblasti Nového Města pod Smrkem.

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Výuka v ZUŠ je členěna na obor hudební (HO), literárně dramatický (LDO) a výtvarný (VO). Ke dni inspekce navštívilo ZUŠ celkem 188 žáků, z toho 118 HO, 10 LDO a 60 VO. Vzdělávací program školy je stanoven Vyhláškou MŠMT č. 292/1991 Sb., o základních uměleckých školách.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci orientační inspekce byla hodnocena kvalita vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru.

Hudební obor

Výuka v HO je realizována podle učebních plánů, které byly schváleny MŠMT ČR (čj. 18.418/1995-25) a platných osnov. Žáci jsou vzděláváni v přípravném a základním studiu ve hře na klavír, akordeon, zobcovou flétnu, kytaru a sborovému zpěvu. Své dovednosti mohou uplatnit ve dvou školních souborech (soubor zobcových fléten a vokálně-instrumentální soubor). V třídních knihách jsou v různém rozsahu zpracovány studijní plány žáků. Většinou obsahují pouze přehled studijního materiálu pro daný školní rok, částečně i stanovené výukové cíle.

Zásluhou ředitelky školy se podařilo výrazně omladit a stabilizovat pedagogický sbor. V HO pracuje celkem šest učitelů, z toho dva stálí na plný vyučovací úvazek. Všichni vyučující mají vysokoškolské pedagogické vzdělání, nesplňují však podmínku odborné způsobilosti.

Prostorové podmínky jsou sice dostačující, ale problémy se zvukovou izolací je třeba urychleně řešit. Vzájemné propojení učeben jednoduchými dveřmi omezuje jejich využití a vytváří z hlediska psychohygienických podmínek vyučování velmi nevhodné prostředí. Také umístění výuky přípravné hudební výchovy a hudební nauky ve stávající učebně nepovažuje inspekce za příliš dobré, protože neumožňuje vhodné vnitřní uspořádání vzhledem k jejímu určení a omezuje naplňování jednotlivých vyučovaných skupin. HO má k dispozici čtyři pravidelně udržovaná pianina a jedno křídlo, umístěné v prostorách VO. Žákům školy, zejména ze sociálně slabších rodin, je umožněno zapůjčení některých hudebních nástrojů a využívání jedné vyčleněné učebny ke cvičným účelům.

Z hlediska organizace a použitých forem a metod výuky, byly inspekcí velmi dobře hodnoceny sledované hodiny přípravné hudební výchovy a hudební nauky. Kladně bylo hodnoceno i dostatečné zastoupení zpěvu v celkové organizaci výuky a jeho využití k upevnování pěveckých a intonačních dovedností. V individuální nástrojové výuce se učitelé snažili důsledně sledovat hru žáků i plnit cíle stanovené individuálními studijními plány. Přesto se u některých vyskytly dílčí chyby v metodice výuky i v nedůsledném odstraňování

zjištěných nedostatků. Např. zjevné chyby vykazovali někteří žáci ve skladbách zadaných již v počátku tohoto školního roku přes to, že ukládané úkoly pro domácí přípravu nejsou příliš náročné. Průběžné hodnocení v žákovských sešitech je pravidelné, frekvence známek je u jednotlivých vyučujících rozdílná. Ve všech sledovaných hodinách vládla příjemná atmosféra, založená na vzájemné důvěře mezi vyučujícími a žáky.

HO pořádá veřejná i interní vystoupení svých žáků především ve spádové oblasti školy. K tomu využívá jak malého sálu v budově ZUŠ, tak i další vhodné objekty ve městě i v okolí. V poslední době se rozvíjejí i kontakty s některými městy v Polsku. Výraznější účasti a lepšímu umístění žáků v soutěžích do velké míry brání značná konkurence, kterou představují zejména ZUŠ v Liberci a Frýdlantu.

Inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání HO jako průměrnou.

Výtvarný obor

V souladu se zařazením do sítě škol je v ZUŠ vyučován VO, který organizuje výuku přípravného a základního studia celkem ve čtyřech skupinách žáků.

Vzdělávací program je stanoven Vyhláškou č. 292/91 Sb., o základních uměleckých školách a je realizován podle učebních plánů, vydaných MŠMT (čj. 18.418/95-25).

V průběhu hospitační činnosti byla kvalita vzdělávání oboru hodnocena v tříhodinové lekci přípravného studia a v lekci výuky základního studia prvního stupně.

Předložené tematické časové plány jsou vzorně rozpracovány do jednotlivých postupných kroků výtvarných řad. Stanovené náměty respektují věkové složení i odlišnosti vyučovaných skupin.

VO má v přízemí školy vyčleněné samostatné prostory i samostatné sociální zařízení. Jedna učebna je určena pro práci předmětu modelování a grafika s možností využívání vypalovací pece a grafického lisu. Učebna určená pro vyučování ostatních výtvarných disciplín je vybavena dostatečným počtem prostorných polohovacích stolů, je světlá a pěkně vyzdobená zdařilými pracemi žáků. Plošné i plastické výtvarné práce jsou archivovány. Při vyučování používají žáci školní učební pomůcky. Vzhledem ke vzdělávacímu programu jsou prostory a vybavenost oboru dostačující.

Předepsaná dokumentace je řádně vedena. Počty žáků zapsané v třídních knihách se blíží k horní povolené hranici, věkové složení jednotlivých skupin není příliš široké, a proto ještě umožňuje individuální vedení, cílený rozvoj výtvarného citění a tvořivého myšlení.

Na začátku hospitované lekce v přípravném ročníku vyučující, jež má plnou odbornou a pedagogickou způsobilost, motivovala žáky řízeným rozhovorem a prostřednictvím připraveného ilustračního materiálu se žáci snažili vnímat tvar, strukturu, velikost atd. předložené kopie tzv. vědecké kresby zoologického motivu. Získané zkušenosti následně využívali v kresbě. Výsledné práce všech žáků byly velmi zajímavé, často se v nich odrážela dětská interpretace viděné skutečnosti.

Zadání druhé skupiny základního studia vycházelo z ústního procvičování znalostí z vybraných statí dějin umění, které jsou vyučovány v průběhu celého školního roku převážně formou soutěží a následného opakování poznaného učiva. Tato motivace byla využita k vysvětlení odborného názvu výtvarného stylu, který si žáci také sami prakticky vyzkoušeli.

Obě zhlédnuté lekce charakterizovala mimořádně vstřícná atmosféra, zvláště v průběhu výuky základního studia inspekce zaznamenala přirozenou zvědavost a nezvykle bohatou komunikativnost vyučovaných žáků. Přirozený projev vyučující vedl žáky k aktivnímu zapojení do procesu učení a odpovídal věku vyučované skupiny při respektování základních

výtvarně-technických postupů.

Stanovené výchovně-vzdělávací cíle byly ve sledovaných vyučovacích jednotkách splněny.

Kvalitu vzdělávání výtvarného oboru hodnotí inspekce jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání

I když výtvarný obor ZUŠ vykazuje ve výchovně-vzdělávací práci trvale velmi dobrých výsledků, v hudebním oboru, především v individuální nástrojové výuce byly zjištěny nedostatky v metodice výuky. Ty podle názoru inspekce vyplývají z absence odborného vzdělání vyučujících HO a jejich poměrně krátké pedagogické praxi na ZUŠ. Jako celek hodnotí ČŠI kvalitu vzdělávání jako průměrnou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce školy byla zveřejněna ve výroční zprávě za školní rok 1999/2000 a obsahuje závažné úkoly týkající se všech oblastí činnosti školy (spolupráce školy s veřejností, rozvoj školy v oblasti výchovy a vzdělávání, prohlubování přeshraniční spolupráce s některými městy v Polsku, stavební úpravy budovy školy). Na základě vypracované koncepce a analýzy výsledků předcházejícího školního roku je zpracováván roční plán práce. Na jeho přípravě se podílejí všichni vyučující. Roční plán je postupně konkretizován do jednotlivých měsíčních plánů, které již obsahují konkrétní úkoly s danými termíny, včetně zodpovědnosti za jejich zajištění. Roční i dílčí plány jsou zveřejněny ve sborovně školy.

Organizování

Vzhledem k počtu pracovníků školy, není tato oblast řízení příliš náročná. Škola má pro zaměstnance zpracován pracovní řád, ostatní úkoly nad rámec jejich vyučovacích povinností jsou dány ústní dohodou. Zástupce školy není jmenován, ředitelka se opírá především o pomoc dalších dvou interních vyučujících. Z poradních a metodických orgánů ZUŠ je ustavena pouze pedagogická rada.

V průběhu inspekce byla provedena kontrola vedení dokumentace upravující výchovně-vzdělávací činnost školy. Všechny zjištěné nedostatky, které se objevovaly ve výkazech žáků a vyučovacích hodin, kmenových výkazech, třídních knihách a v katalogích o průběhu studia, byly s ředitelkou školy projednány. U zápisů z jednání pedagogické rady byly zjištěny pouze drobné formální nedostatky, které lze operativně odstranit.

Informace zásadního charakteru jsou vyučujícím předávány na poradách. Ostatní aktuální informace především osobním kontaktem (vyučující se pravidelně při příchodu do budovy informují u ředitelky školy). Učitelé byli poučeni o nakládání s osobními údaji žáků, spisy zaměstnanců jsou uloženy u zaměstnavatele. Dokumenty, týkající se mzdové problematiky, jsou zajištěny proti zneužití v ředitelně školy.

Úzká spolupráce s rodiči se rozvíjí i bez oficiálně ustavené organizace. Jednotliví pedagogové svolávají třídní schůzky, rodiče se na činnosti školy podílejí organizačně i sponzorsky. Školní řád, obsahující práva a povinnosti žáků, je formou letáčku vkládán do žákovských sešitů.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka ZUŠ preferuje při jednání s podřízenými pracovníky vzájemnou dohodu, zcela výjimečně vystupuje autoritativně, a to pouze v případech, kdy se ostatní formy komunikace

projevily jako neúčinné. K upevňování vzájemné důvěry uvnitř pedagogického sboru slouží i mimopracovní kontakty a organizování společenských akcí učitelů.

Jednotliví pracovníci jsou motivováni hmotně formou pohyblivých složek platu i morálně. Pro přiznávání osobních příplatků má ředitelka školy zpracována kritéria, ve kterých je rozhodující zejména vztah k dětem a dosahované výsledky výuky.

Kontrolní mechanismy

Dokumentace vedená jednotlivými učiteli, zejména třídní knihy, je kontrolována cca třikrát ročně. Podle názoru ČŠI by měla být kontrola důslednější, aby se předcházelo některým zbytečným nedostatkům, které byly s ředitelkou školy ještě v průběhu inspekce projednány (např. tužkou zapisované údaje, chybějící podpisy učitelů a ředitelky, razítka školy apod.). Četnost hospitací prováděných ředitelkou je taková, aby každý učitel byl cca třikrát v průběhu školního roku navštíven. Výsledky jednotlivých hospitací jsou projednávány individuálně.

Kontrola hospodaření je prováděna průběžně zřizovatelem tím, že ředitelka předkládá každý měsíc čerpání provozní zálohy a podílí se na sestavování rozpočtu.

Hodnocení kvality řízení

Inspekce hodnotí kvalitu řízení jako průměrnou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Významnější ocenění VO v posledních třech letech:

- Tři Lidické růže – ocenění v mezinárodní soutěži výtvarného projevu dětí,
- zlatá medaile – výtvarná soutěž v Japonsku,
- tři bronzové medaile – výtvarná soutěž v Maďarsku,
- ocenění v celostátní soutěži výtvarného projevu dětí - Alšova země,
- velký počet předních umístění v regionálních soutěžích.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (ŠÚ Liberec čj. 056/00),
- třídní knihy pro skupinové vyučování – školní rok 2000/2001,
- třídní knihy pro individuální výuku hudebního oboru – školní rok 2000/2001,
- kmenové výkazy individuálně vyučovaných žáků,
- katalogy o průběhu studia – hudební obor,
- katalogy o průběhu studia – výtvarný obor,
- katalog nastudovaných skladeb,
- protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách – školní rok 1999/2000,
- rozvrhy hodin vyučovaných žáků a předmětů,
- zápisy z jednání pedagogické rady,
- výroční zpráva za školní rok 1999/2000,

- inspekční zpráva z následné orientační inspekce (čj. 0-08 3 215/98-4017),
- hospitační záznamy inspektorů,
- archiv výtvarných prací žáků.

ZÁVĚR

ZUŠ Nové Město pod Smrkem pracuje v relativně obtížných podmínkách, stranou od větších kulturních a společenských center.

Výchovně-vzdělávací proces školy je realizován podle platných učebních plánů pro ZUŠ, kromě výjimek uvedených v protokolu. Počty žáků jsou v jednotlivých výukových skupinách dodržovány, v HO spíše na spodní povolené hranici.

Materiálně-technické i personální podmínky ZUŠ jsou dobré a umožňují realizovat deklarovaný vzdělávací program. Pro zlepšení pracovních podmínek učitelů HO je třeba vynaložit další investiční prostředky především na zajištění účinné zvukové izolace jednotlivých učeben. Inspekce velmi kladně hodnotí snahu ředitelky o zlepšování personálních podmínek, i když získávání nových pedagogů s potřebnou odborností bude velmi obtížné. Je to však jediná cesta, jak vyrovnat úroveň hudebního oboru s oborem výtvarným, který vykazuje dlouhodobě velmi dobré výsledky.

V průběhu inspekce nebylo zjištěno neefektivní vynakládání finančních prostředků ze státního rozpočtu.

ČŠI hodnotí celkovou úroveň školy jako průměrnou.

Pro další období inspekce doporučuje ředitelce školy:

- Rozšířit nabídku studijních možností v HO o další hudební nástroje,
- výhledově řešit otázku odborné způsobilosti učitelů,
- ve spolupráci se zřizovatelem zlepšit pracovní podmínky učitelů HO,
- odstranit zjištěné nedostatky v dokumentaci.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jan Svoboda	v. r.
Členové týmu	PaedDr. Jana Langerová	v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 29. ledna 2001

Datum a podpis ředitelky stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. února 2001

Razítko

Ředitelka základní umělecké školy	Podpis
Mgr. Miroslava Maděrová	v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad	19. února 2001	083 29/01-4017
Zřizovatel	19. února 2001	083 28/01-4017

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Bez připomínek